

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

(UUD) ELY:n melulinjaukset maankäytössä

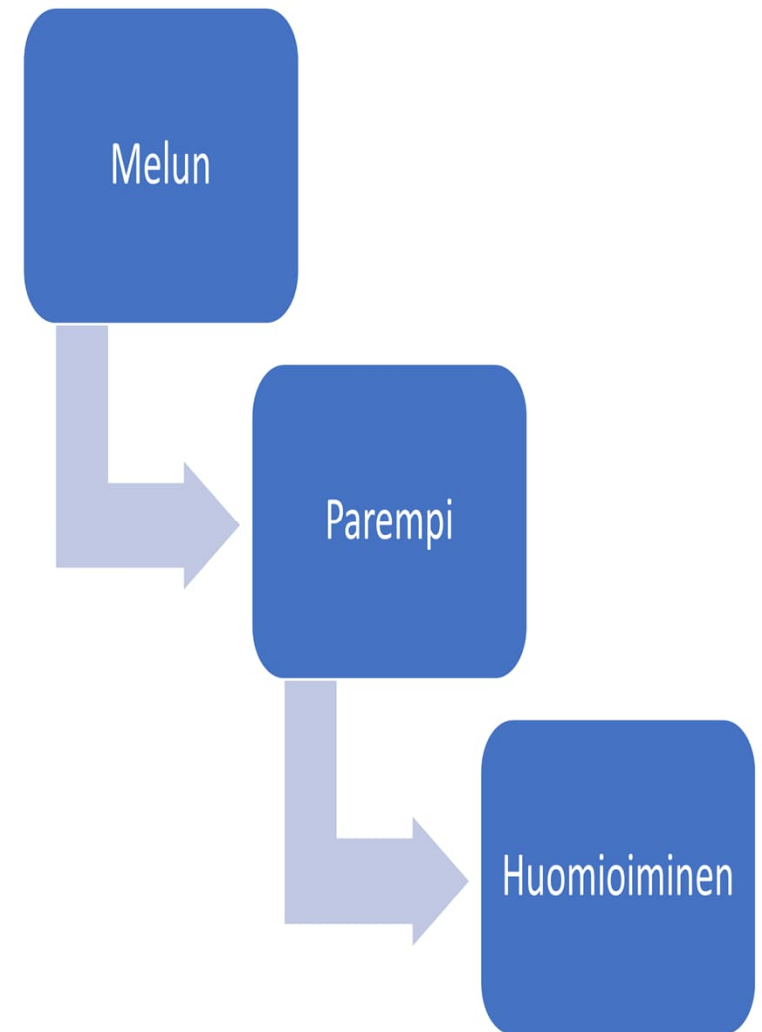
Larri Liikonen

Larri Liikonen UUD ELY -keskus | 24.2.2023

OPPAAN UUDISTUS

- **Tavoitteet I**

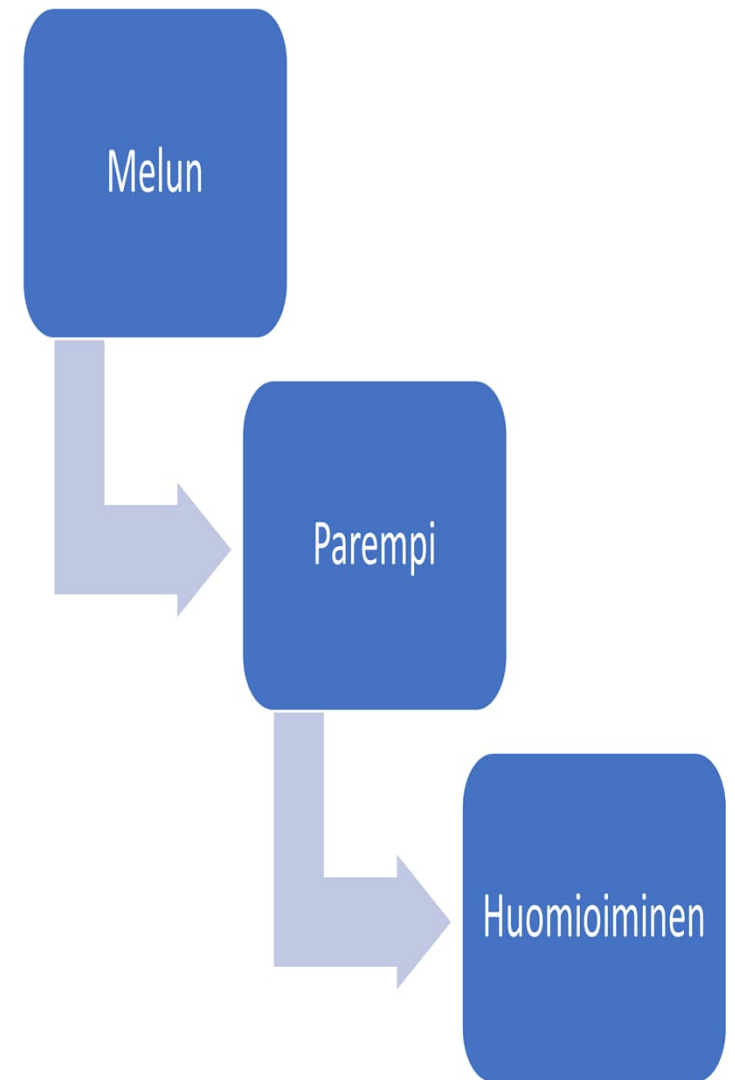
- Vanhentuneiden tietojen päivitys – muuttunut lainsäädäntö
- Meluselvitysten ja vaikutusarvioiden tärkeyden korostaminen – tavoitteena perustellut ja läpinäkyvät ratkaisut
- Oppaassa olleiden linjausten päivitys- osittain

OPPAAN UUDISTUS

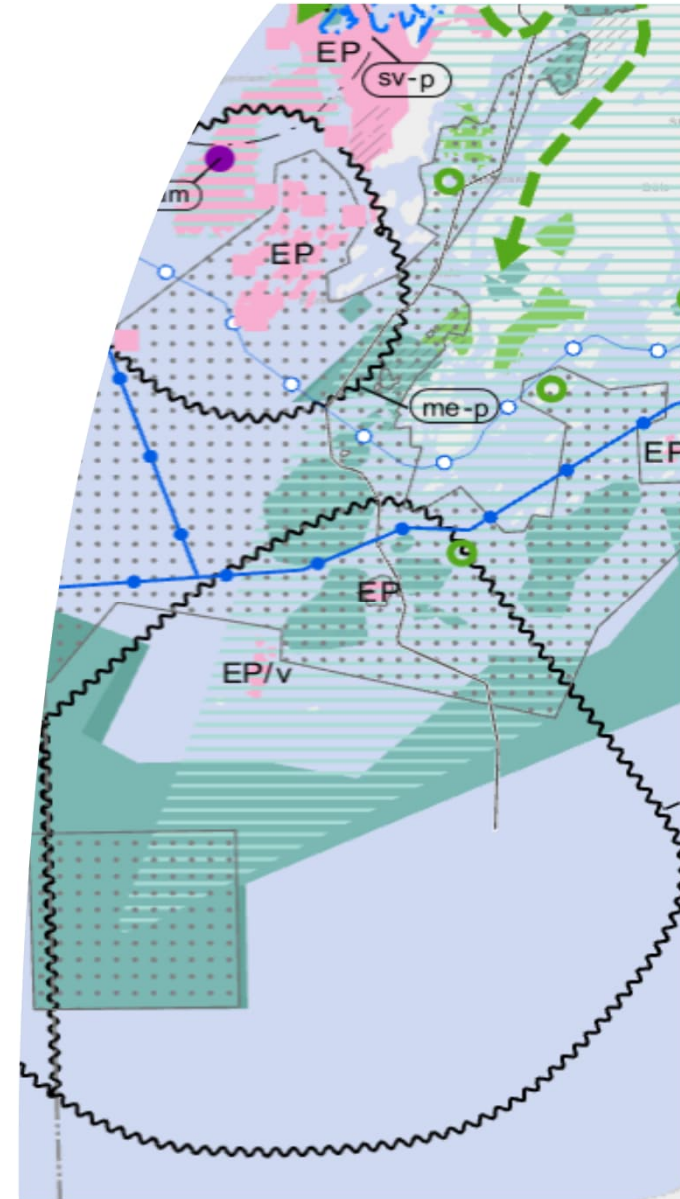
Tavoitteet II

- Alueiden ja asumisen terveellisyyden ja viihtyisyyden sekä ääniympäristön laadun merkityksen nostaminen paremmin esille.
- Lisätä oppaaseen tietoa melusta ja sen vaikutuksista ihmisiin ja elinympäristöön laatuun, terveellisyyteen ja viihtyisyyteen.
- Ääniympäristön huomioiminen erityisesti asemakaavoissa.

LINJAUKSIA I

- ELY –keskuksen tehtävänä on arvioida kaavaa varten tehtyjen selvitysten ja vaikutusarvioiden riittävyys, sekä arvioida eri kaavatasojen sisältövaatimusten täyttyminen meluntorjunnan näkökulmasta (MRL 28§, 39§, 54§).
- Uusia asuinalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja ei tulisi sijoittaa melualueille.
- Asumiseen kaavoitettavilla alueilla melutilanteen tulee vaikuttaa alueelle sijoitettavaan asunoneliö- ja asukasmäärä tavoitteeseen, sekä niiden sijoittumiseen.
- Kaavoituksella ja kaavamääräyksillä tulee minimoida melusta aiheutuvat haitat mahdollisimman hyvin ja tasapuolisesti.

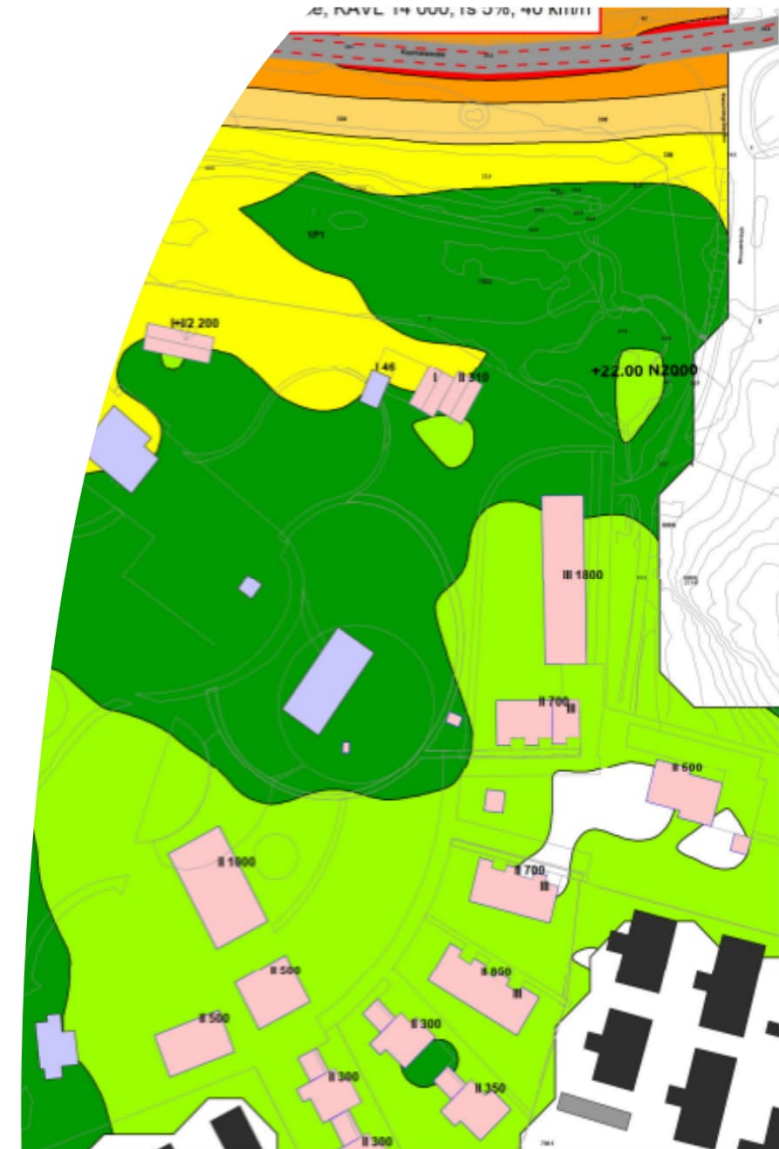
LINJAUKSIA II

- Koska meluselvitys on tarpeen?
 - Lähtökohtaisesti aina, kun ohjearvojen arvioidaan ylittyvän kaava-alueella, nyt tai tulevaisuudessa
 - Kaavataso ratkaisee tarkasteltavat kohteet sekä meluselvityksen menetelmät ja tarkkuuden
- Missä vaiheessa meluselvitys tulee tehdä?
 - Melulähteiden kartoitus ja melualueiden mallinnus nyky- ja ennustetilanteessa tulee tehdä aina hankkeen lähtötiedoksi!!
 - Alueen melutilanteen, tulee vaikuttaa alueen toteuttamisen ratkaisuihin.

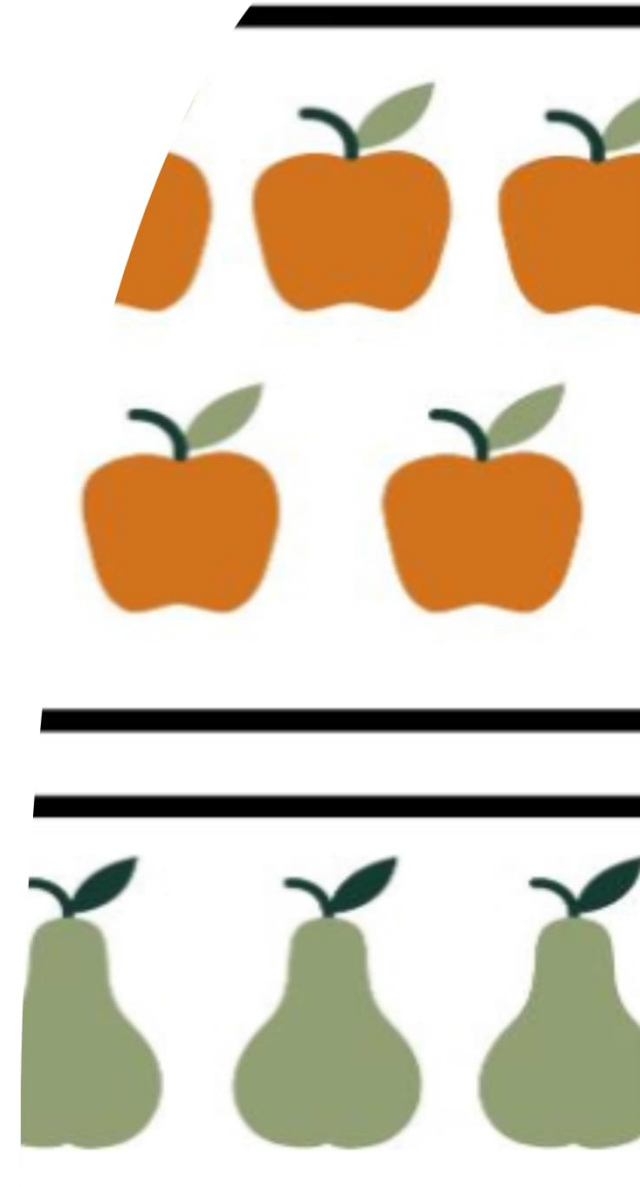
LINJAUKSIA III

- Meluselvitysten laajuus
 - Kaava-alueen ulkopuoliset melut huomioitava.
 - Ennustetilanne 20-25 v. eteenpäin, huomioiden liikenteen muutokset – suurimman melun aiheuttava ajankohta valitaan tarkasteluun
 - Selvityksien tulee mahdollistaa sisältövaatimusten täyttymisen arviointi
 - Esimerkiksi asemakaavoissa elinympäristön terveellisyyden ja viihtyisyyden arviointi, sekä luonnonympäristön vaalimisen ja erityisarvojen suojelu
 - Asemakaavoissa yleistynyt ”postimerkki” tarkastelu ei riitä.

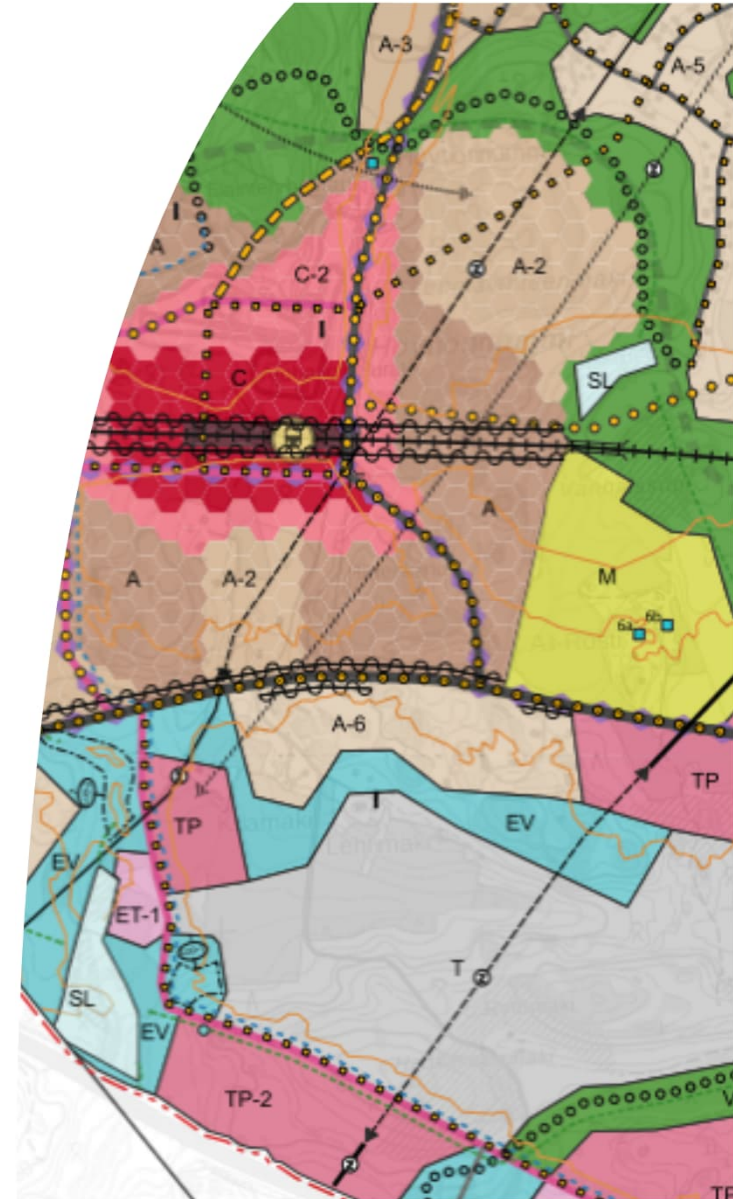
LINJAUKSIA IV

- Kaavan toteutuksen vaihtoehtojen vertailu
 - Onko eri ratkaisujen vaikutuksia arvioitu – riittävät selvitykset?
 - Kaava-aineistoissa esitettävä, miten lopputulokseen ja valittuun vaihtoehtoon on päädytty =perustelut.
- Lisäksi selostuksessa tulisi osoittaa miksi valittu kaavaratkaisu on paras mahdollinen
 - Esim. miksi rakennusten kerroskorkeuksien porrastaminen on kaavaratkaisussa välttämätön, vaikka se lisää melulle altistumista ja vähentää asukkaiden viihtyisyyttä ja heikentää meluhaittojen torjuntaa?

LINJAUKSIA V?

- Meluhaittojen ratkaisemisen kannalta merkittävin kaavavaihe?
 - (Osa)Yleiskaava mahdollistaa meluun liittyvien ratkaisujen, kuten meluavien ja melulle herkkien toimintojen sijoittamisen
 - Liikennesuunnittelu/liikennesuunnitelma kytkettävä kiinteästi mukaan kaavas suunnitteluun (melulle altistumisesta 88 %).
 - Yleiskaavoituksella, yhdessä liikennesuunnitelmalla kanssa, voidaan ratkaista ongelmia ja muodostaa mielekkäitä kokonaisuuksia sekä ohjata molempia ratkaisuja.
 - Ei ilmeisesti asemakaava – liian pienet alueet

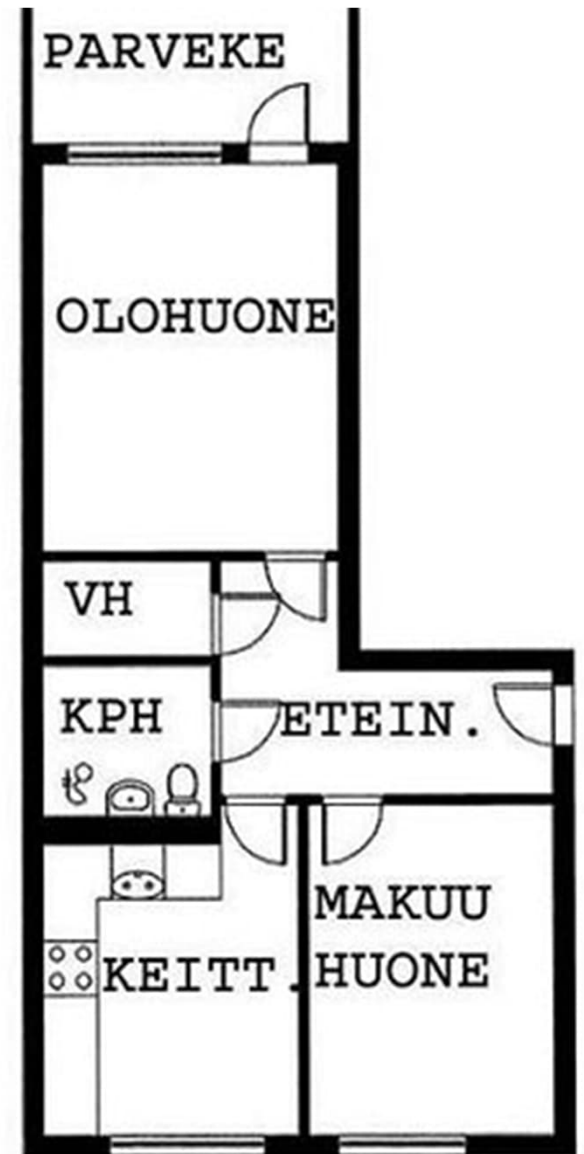
TOIVEAJATTELUA I

- Meluasioden suunnitelmallinen huomioiminen kaavoissa vaatisi oman suunnittelutasonsa, joka sijoittuisi tarkkuudeltaan ja laajuudeltaan yleiskaavan ja asemakaavan väliin.
- Mahdollistaisi
 - tarkemman liikennesuunnittelun ja liikenteen vaikutusten huomioimisen ja vähentämisen
 - Erilaisten melulle herkkien toimintojen paremman sijoittamisen
 - Ääniympäristöjen huomioimisen – lähivirkistysalueet ja niiden saavutettavuuden sekä laadun

LINJAUKSIA VI

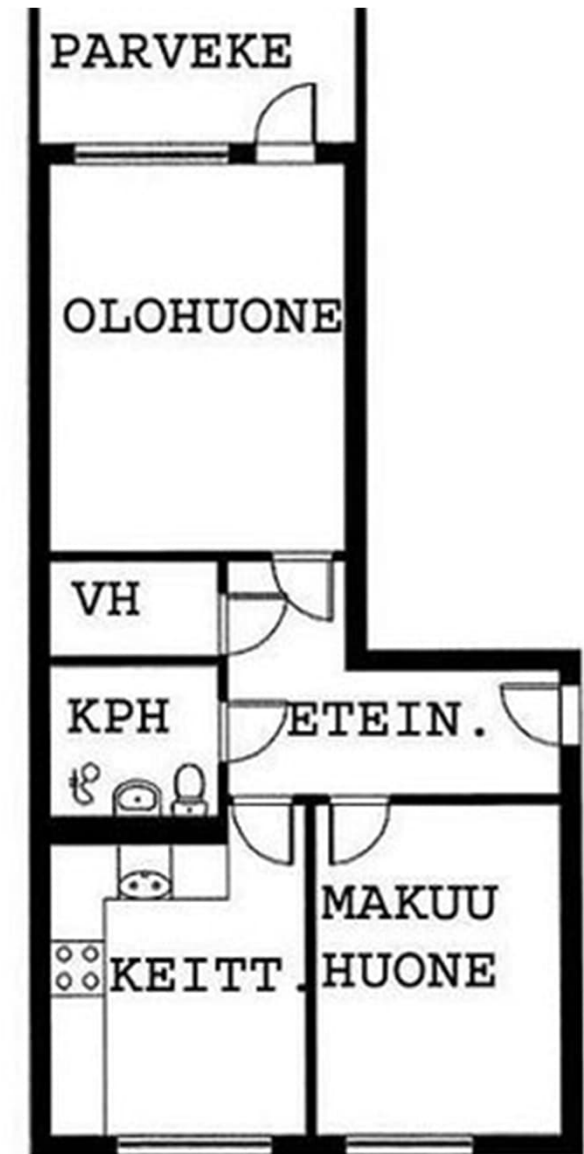
- Läpitalon asunnot ja hiljainen julkisivu
 - Pelkkä sisätilojen suojaaminen melulta ei varmista elinympäristön viihtyisyyttä eikä poista kaikkia terveyshaittoja.
 - Läpitalon asunnot eivät ratkaise melun aiheuttamia haittoja kokonaan, mutta ovat huomattavasti parempi ratkaisu elinympäristön viihtyisyyden ja asumisen laadun kannalta, kuin vain meluisaan suuntaa avautuvat asunnot – asukkaiden valinnan vapaus.
 - Julkisivun korkeat melutasot osoittavat yleisesti ääniympäristön heikkoa laatua ja viihtyisyyttä

POHJAKUVA OHJEELLINEN, EI MITTAKAAVASSA

LINJAUKSIA VI

- Läpitalon asunnot ja hiljainen julkisivu
 - Mitä korkeampi melutaso (LA_{eq} , LA_{Fmax}) julkisivuun kohdistuu, sen tärkeämpää avautuminen hiljaiseen suuntaan on – muun ääniympäristön huomiointi mahdollista
 - Läpitalon asunto voi vähentää myös muille ympäristöhaitoille altistumista – ilmanlaatu, lämpökuorma

POHJAKUVA OHJEELLINEN, EI MITTAKAAVASSA

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MELU MURROKSESSA!!

Larri Liikonen
| 24.2.2023

Mihin menet meluntorjunta?

- 2000 luvun alussa melu vaikutti oikeasti hankkeiden toteuttamiseen – Nyt asuntoja kaavoitetaan ja rakennetaan kohteisiin, joihin ei aiemmin kaavoitettu edes melua kestäviä toimintoja!?
- Melun huomioimisen alennustila jatkunut jo yli 10 v., eikä korjaavaa liikettä ole näkyvissä. Melu on toissijainen haitta.
- Ajatus sisätilojen suojaamisen riittävydestä meluntorjunnan ratkaisuna vallannut ajatukset ja johtanut huononeviin ratkaisuihin

Mihin menet meluntorjunta?

- Uudet uhat/riskit/kilpailevat ongelmat
 - Ilmastonmuutos/CO2
 - Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen
 - Ennallistamisasetus

ONKO MELUN HUOMIOIMINEN UHRATTAVA?

Kuka tätä venettä ohjaa?

- MAL – asuntorakentamistavoitteiden ylimitoitus (?), ilman ympäristöhaittojen huomiointia
- Sopimuksen perustana liikennejärjestelmän kehittäminen
 - terveellisyys, viihtyisyys, ympäristönläätu, eivät esitä merkittävää roolia.
 - Liikennemelulle altistumista vähennetään kasvattamalla kestävien kulkumuotojen osuutta ja toteuttamalla meluntorjuntaa erityisesti tiivistyvän maankäytön edellyttämissä kohteissa.
 - Torjutaan negatiivista segregaatiota turvaamalla asuinalueiden monipuolinen asuntotarjonta ja kehittämällä liikenneyhteyksiä sekä huolehtimalla kaavoituksessa palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta eri väestöryhmille sekä lähivirkistysalueiden saavutettavuudesta ja laadusta.
 - **Yli puolet suomalaisista asuu MAL-alueella**

Kuka tätä venettä ohjaa?

- Saavuttaako tieto kohteiden melutilanteesta ja vaikutuksista kunnissa koskaan päättäjiä; lautakunta, valtuusto, hallitus? Mitkä asiat ja miten asiat tuodaan esiin kaavaselostuksissa ja selvityksissä??
- Kiinnostaako meluhaitat päättäjiä? Onko päättäjillä riittävää osaamista?
- Pidetäänkö melua vain teknisenä asiana – sisätilojen suojaaminen, hoituu rakennussuunnittelussa?
- Entä elinympäristö ja ääniympäristö?
- **Miten asiaan voitaisiin vaikuttaa ja tilannetta parantaa?**

